

kunde ikke faa tilstrækkeligt Arbejde, fordi der manglede Sygarn. Malerne kunde ikke paa Grund af Mangel paa Fernis og Terpentin. Smede, Maskinarbejdere og Blikkenslagere kunde ikke sættes i Arbejde paa Grund af manglende Tilførsel af Jern, Staal, Tin og Bly. Byggefagene kunde for en stor Del ikke komme i Arbejde af samme Grund, manglende Tilførsler; man tænke f. Eks. paa Blikkenslagerne. Naar vi tænker os tilbage til den Tilstand, disse faa Bemærkninger erindrer os om, synes jeg, man maa indrømme, at det er overmaade letkøbt, at man nu, da Landet er ude af Kniben, siger: Hvorfor satte det radikale Venstres Ministerium ikke flere Arbejder i Gang den Gang? Det er dog nederdrægtigt, at det radikale Venstre kommer og bebrejder os noget, naar de ikke satte noget i Gang under disse Tilstande!

Men til Trods for, at Forholdene var af en saadan Beskaffenhed, som jeg her har mindet om, blev der i 1918 gennemført Foranstaltninger, som i høj Grad modvirkede Arbejdsløsheden. For første Gang skabtes der her i Danmark et Organ til Planlægelse af saadanne ekstraordinære Arbejder, nemlig Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg af 1917, som den højtærede Minister nu tager i Brug i sit Forslag. Det ærede Medlem Hr. Jacob Christensen nævnte forleden Dag, hvordan der i 1918 endvidere var sat kommunale Arbejder i Gang med Statstilskud for overmaade store Beløb. Jeg kan ganske underskrive det, men skal blot sige, at de Tal, det ærede Medlem nævnte, var alt for smaa. Af en Beretning, der foreligger fra Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg fra Maj 1919, fremgaar det, at der paa det Tidspunkt var bevilget Tilskud til kommunale Arbejder til en samlet Overslagssum af 139 Mill. Kr., repræsenterende en Arbejdsløn af 58 Mill. Kr. og repræsenterende danske Materialer for 63 Mill. Kr. Det, disse Tal er Udtryk for, undlod heller ikke at øve sin Virkning under Datidens Arbejdsløshed. Vi ser, hvordan den store Arbejdsløshed sætter ind paa Grund af Blokaden i Slutningen af 1917 og i Begyndelsen af 1918, hvordan vi f. Eks. i Bygningsindustrien da havde en Arbejdsløshed paa vist over 40 pCt., men vi ser ogsaa, hvordan denne Arbejdsløshed i Løbet af Sommeren gaar ned til 5—6 pCt., medens Bygningsindustriens Arbejdere under den nuværende højtærede Regerings Ledelse har haft en Arbejdsløshed gennem hele

denne Sommer, der ligger omkring 30 pCt. Eller tag f. Eks. Arbejdsmændene, den store Gruppe af Arbejdere. Vi ser, at de i 1918 begynder med en Arbejdsløshed paa 30 pCt., men deres Arbejdsløshedsprocent gaar ned til 10 i Løbet af Sommeren, medens Forholdet under den nuværende højtærede Regering er, at denne store Gruppe af Arbejdere har haft en Arbejdsløshed i denne Sommer, der ligger mellem 15 og 20 pCt. Jeg føler mig overbevist om, at det radikale Venstres Mænd godt kan tillade sig at bebrejde Regeringen, at den først ind i selve Hjertet af Vinteren har kunnet presses til at fremsætte Forslag om Arbejders Igangsættelse som det, der her er Tale om, særlig naar dertil kommer, at vi allerede for et Aar siden har advaret den højtærede Regering angaaende Langvarigheden af den Arbejdsløsheds-krise, som vi stod overfor.

Jeg vil dernæst gerne sige angaaende selve Spørgsmaalet om Nødhjælpsarbejde, at med Hensyn til Principperne for Lønberegningen for disse Nødhjælpsarbejder, synes det, som om den højtærede Minister endnu ikke har forladt det ulyksalige Jensen-Sønderupske Forslag. Paa dette Punkt forekommer det mig for øvrigt, at den højtærede Minister kom med højst mærkværdige Udtalelser under sin Tale i Gaar. Han kom f. Eks. med en Udtalelse som den, at det er bedre at lade Arbejderne arbejde i 6 Dage end i 4 Dage. Det er den samme Udtalelse, som vi finder i den Betænkning, der er afgivet af Nødhjælpsudvalget — jeg tror, det er Overingeniør Flensborg, der kommer med den Udtalelse —, at det er en af Fordelene ved Jensen-Sønderups System i Sammenhæng med Ingeniør Schøllers Forslag; der siges, at rent moralsk synes det at maatte foretrækkes, at Arbejderne er beskæftiget hver Dag i Stedet for at gaa ledige hver anden eller hver tredje Dag. Bag denne Udtalelse synes at ligge den Opfattelse, at det altsaa skulde være bedre, moralsk set, at 6 000 Arbejdere faar Arbejde i 6 Dage om Ugen, end at 9 000 Arbejdere faar Arbejde i 4 Dage om Ugen. Jeg tror, man tør sige, at det er højst mangelfulde moralske Begreber, der ligger bagved en saadan Anskuelse.

Men ganske bortset derfra er det underligt, at den højtærede Minister kommer med en saadan Udtalelse her, naar Forholdet er det, at det en Maaned igennem fra Arbejderklassens Side er blevet erklæret, at naar Arbejderne gør Modstand paa det